

Warszawa, dnia 25 lutego 2020 r.

**Stanowisko
Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych**

I. Przedmiot sprawy i zagadnienie podlegające rozstrzygnięciu

W dniu 17 lutego 2020 roku do Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu Krajowej Rady Radców Prawnych skierowane zostało zapytanie w przedmiocie udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy radca prawny może podjąć się wykonywania czynności prawnych bez umowy zawartej w formie pisemnej, a jedynie w oparciu o ustne zlecenie.

II. Źródła prawa i materiały wykorzystane do zajęcia stanowiska

W celu przedstawienia stanowiska w sprawie oparto się na następujących przepisach prawa:

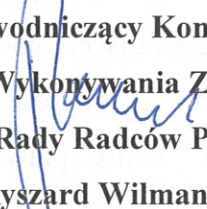
1. Kodeks Etyki Radcy Prawnego – załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. (dalej: KERP);
2. Regulamin wykonywania zawodu radcy prawnego - załącznik do uchwały Nr 94/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 13 czerwca 2015 r. (dalej: Regulamin).

III. Analiza zagadnienia

1. Na wstępie wskazać należy, że zgodnie z art. 43 KERP radca prawny nie może podjąć się prowadzenia sprawy, jeśli nie otrzyma zlecenia od klienta albo osoby go reprezentującej albo jeżeli sprawa nie zostanie mu powierzona na podstawie przepisów prawa przez sąd lub inny organ. Podejmując się świadczenia pomocy prawnej, radca prawny obowiązany jest przed przystąpieniem do czynności zawodowych ustalić z klientem zakres usługi, wysokość honorarium lub sposób jego wyliczenia, a także zasady ponoszenia opłat i wydatków. Ponadto zgodnie z § 3 ust. 1 Regulaminu radca prawny świadczy pomoc prawną na podstawie umowy, a umowa ta powinna w szczególności określać zakres pomocy prawnej, warunki jej wykonywania

oraz wynagrodzenie. Dodatkowo Regulamin stanowi również, że radca prawny powinien dążyć do tego, aby umowa była sporządzona na piśmie, chyba że dotyczy doraźnej pomocy prawnej. Zastrzeżono także, że ww. postanowienia Regulaminu nie naruszają przepisów dotyczących umowy o pracę, regulujących ustanowienie pełnomocnika lub obrońcy z urzędu albo zastępcy radcy prawnego, a także wykonywanie przez radcę prawnego działalności pro bono.

2. Z przedstawionych wyżej przepisów nie wynika więc bezwzględny obowiązek każdorazowego zawierania przez radcę prawnego z klientem umowy w formie pisemnej, choć niewątpliwie taka forma umowy pozwala na najpełniejszą realizację wymogów KERP i Regulaminu w zakresie obowiązku określenia warunków wykonywania usługi i jej zakresu oraz wynagrodzenia. Nie mniej jednak nie można wykluczyć sytuacji, w której warunki te zostaną w jasny i niebudzący wątpliwości sposób ustalone w innej formie. Regulamin jednak preferuje formę pisemną jako najlepiej zabezpieczającą realizację ww. wymogów. Forma ustna powodować może bowiem trudności dowodowe.
3. Wskazać należy również, że forma pisemna pełnomocnictwa nie zawsze jest obligatoryjna. Zgodnie z art. 89 § 2 k.p.c. w toku sprawy pełnomocnictwo może być udzielone ustnie na posiedzeniu sądu przez oświadczenie złożone przez stronę i wciągnięte do protokołu.
4. Podsumowując, należy stwierdzić, że radca prawny może działać na podstawie ustnego zlecenia z tym jednak zastrzeżeniem, że wszystkie ww. wymagania w zakresie określenia warunków świadczenia pomocy prawnej zostaną spełnione. Spełnienie tych warunków w najpełniejszy sposób zabezpiecza zaś forma pisemna umowy.

Przewodniczący Komisji
Etyki i Wykonywania Zawodu
Krajowej Rady Radców Prawnych
r. pr. Ryszard Wilmanowicz